

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

Beknopt verslag.

Vergadering van 6 december 2019

Zitting van 12 december 2019

De vergadering wordt geopend te 14.00 uur.

Mevrouw de Gouverneur en de heer Provinciegriffier zijn aanwezig.

Tekenden de aanwezigheidslijst:

De heer	ANCIAUX Koen
Mevrouw	BAKELANTS Ann
De heer	BELLENS Peter
De heer	CALUWÉ Ludwig
De heer	CLAESSEN Jan
Mevrouw	COLSON Mireille
Mevrouw	COTTENIE Christ'l
Mevrouw	CUYLAERTS Nathalie
De heer	DANEELS Tobias
De heer	DE HAES Jan
De heer	DE QUICK Erik
De heer	DE WINTER Stefan
De heer	DILLEN Koen
Mevrouw	FRANÇOIS Catherine
De heer	GEYSEN Kris
De heer	GYS Seppe
Mevrouw	HELSEN Katleen
Mevrouw	JACQUES Ilse
Mevrouw	LAUWERS Linda
De heer	LEMMENS Luk
De heer	PALINCKX Koen
Mevrouw	RABAU Rina
De heer	SCHOOFS Louis
De heer	SOHIER Rudy
Mevrouw	STEVENS Lili
Mevrouw	TALHAOUI Fauzaya
De heer	VALKENIERS Bruno
Mevrouw	VAN DIENDEREN Ilse
Mevrouw	VAN HAUTEGHEM Marleen
Mevrouw	VAN OLMEN Mien
De heer	VANDENDRIESSCHE Diederik
Mevrouw	VERHAERT Inga
De heer	VERHAEVEN Eddy
Mevrouw	VRANCKEN Isabelle
Mevrouw	WECKHUYSEN Wendy

Verontschuldigd: Mevrouw Valery Van Gorp.

De raad is bijeen in openbare vergadering.

OPENBARE VERGADERING

De heer LEMMENS vestigt ieders aandacht op de verjaardag van de voorzitter.

(applaus)

Milieu en natuur

Mevrouw VAN OLMEN meent dat een duurzame samenleving maar bereikt kan worden door iedereen te betrekken en het nodige draagvlak te creëren voor de noodzakelijke energietransitie. Burgers willen hierin mee verantwoordelijkheid opnemen en gemeenten willen dus de burgerinitiatieven alle kansen geven om deze lokale energietransitie kans te geven. Gemeenten willen bij hernieuwbare energieprojecten streven naar rechtstreekse participatie om zo het draagvlak te vergroten.

Gemeenten krijgen momenteel echter weinig gehoor bij grote operatoren. Deze zien de meerwaarde van die participatie niet. Onderzoek toont echter aan dat er minder weerstand is tegen dergelijke projecten wanneer er aandacht is voor burgerparticipatie. Bovendien is het een troef bij het realiseren van de burgemeesterconvenant en de klimaatactieplannen.

Mevrouw Van Olmen meent dat de provincie ervaring heeft met het betrekken van burgers bij het beleid. Ook is de ambitie uitgesproken om een adviserende rol op te nemen naar de lokale besturen toe in het kader van de burgemeesterconvenant. Ze vraagt of de provincie haar expertise wil inzetten om gemeenten bij te staan in de uitdaging om de energietransitie waar te maken samen met de burgers.

De heer DE QUICK begint met de etymologische betekenis van Vlaanderen, namelijk drassig gebied. Dat gebied behelst echter niet wat de huidige provincie Antwerpen is, die ligt in het gebied bekend als Brabant, waarvan de etymologische betekenis onduidelijk is. Dat gezegd zijnde, eert hij de vrijetijdsbeleving in de provincie waar wordt ingezet op natuurbeleving, stilte en rust. Deze beleving wordt gekoppeld aan de uitbouw van trage wegen.

In het kader van de trage wegen stelt spreker de vraag of ook elektrisch gemotoriseerde voertuigen gebruik mogen maken van deze wegen. Hij heeft het in het bijzonder over elektrische fietsen en speedpedelecs. Spreker vraagt naar het standpunt van de deputatie hieromtrent en stelt voor om eenvoudigweg elk gemotoriseerd verkeer te verbieden om mensen aan te zetten om in alle rust en veiligheid te genieten van de trage wegen.

Mevrouw VAN DIENDEREN dankt de heer De Haes voor zijn mooie presentatie gisteren. Ze leest in het meerjarenplan de doelstellingen van het departement Leefmilieu, namelijk het inbedden van klimaatadaptatie in onze organisatie en het ondersteunen van gemeenten op maat. Als de budgetten erbij gezet worden, lijkt het alsof er meer inkomsten zijn dan uitgaven. Speekster stelt dan ook voor om die opbrengsten in te zetten voor extra beleid.

Mogelijks mist ze met haar redenering enkele zaken uit de begroting. Daarom zou het nodig zijn om deze begroting te kunnen lezen aan de hand van de SDG's. Ook een

klimaatbegroting zou duidelijker zijn, een voorstel dat spreekster eerder lanceerde in de provincieraad.

De VOORZITTER stelt voor dat mevrouw Van Dienderen vervolgt met haar tweede tussenkomst bij dit onderwerp.

Mevrouw VAN DIENDEREN zegt dat de provincie volgens het natuurdecreet een belangrijke taakstelling heeft in het realiseren van natuurverbindingen. Het zijn functionele ecologische netwerken die van groot belang zijn voor het voortbestaan van de natuur en het garanderen van biodiversiteit.

In een rapport over de staat van de natuur scoort ons land goed op vlak van wetgeving en het monitoringsysteem, maar zijn de natuurgebieden te versnipperd zodat ons land slechter scoort op het verbinden van natuurgebieden. Investeren in natuurverbindingen loont op verschillende vlakken: meer kansen voor biodiversiteit, vogels en kleine zoogdieren profiteren mee, de corridors bieden plaats aan fiets- en wandelpaden en de verbindingen brengen ook esthetische voordelen mee.

In het meerjarenplan is jaarlijks 166.667 EUR hiervoor voorzien. Dat is een zeer beperkt budget, zeker voor grondverwervingen. Vandaar enkele vragen:

- Kan men een overzicht bezorgen wat de provincie jaarlijks zal investeren in natuurverbindingen?
- Heeft de deputatie zicht op welke ecosysteemdiensten zo'n natuurverbindingen hebben?
- Zal de deputatie mee middelen vrijmaken voor het realiseren van de nodige natuurverbindingen in onze provincie?
- Ziet de deputatie de kans om verenigingen die een werking hebben rond het uitbouwen van natuurverbindingen financieel te ondersteunen?

Mevrouw VERHAERT is verheugd om de horen dat de provincie een meer pro-actieve rol zal opnemen in de totstandkoming van een trage wegen netwerk. Er zijn veel voorbeelden te vinden van trage wegen die verdwenen zijn. Ze staan wel op de Ferraris-kaarten, maar in de praktijk zijn ze weg. Soms komt dit omdat ze zijn afgeschaft door een verkaveling, maar meer en meer zien lokale besturen het nut in van die trage wegen.

Soms echter gaat het om conflicten tussen particulieren: het zijn de burens die protesteren tegen het verdwijnen van een trage weg, omdat de landbouwer deze heeft ingezaaid en er geen doorkomen meer aan is. Mevrouw Verhaert vraagt of de provincie actief zal tussenkomen in dergelijke dossiers om alsnog oude, trage wegen in ere te herstellen.

De VOORZITTER stelt voor dat mevrouw Verhaert verder gaat met haar volgende tussenkomst.

Mevrouw VERHAERT las in het bestuursakkoord dat de Kronenburgsite verkocht zou worden. Met de gebruikers van de site was er vooraf geen overleg gepleegd. Die bewoners zijn ons eigen PIH, de AP Hogeschool die enkele jaren gelden vernieuwde labo's in gebruik nam en de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) die nog enkele kantoren gebruikt.

Er is geld opzij gezet voor een verhuis, maar dat was geld dat eerder opzij werd gezet voor een renovatie en op een vraag naar timing, kon geen antwoord gegeven worden. De

AP Hogeschool heeft nog 23 jaar gebruiksrecht op de site. Voor een snel groeiende hogeschool is het moeilijk om op korte termijn een nieuwe site te zoeken. Spreekster herhaalt dus haar vraag in verband met de timing, vraagt welke alternatieve site voorzien wordt voor het PIH en welke maatregelen getroffen zullen worden om het gebruiksrecht van de AP Hogeschool te honoreren.

De heer DE HAES bevestigt dat participatie van burgers belangrijk is en dat de provincie hier inderdaad heel wat ervaring mee heeft. Toch kan de provincie het verhaal van energietransitie niet alleen trekken. Het is iets dat transversaal aangepakt moet worden. De provincie heeft gewerkt aan een eigen Klimaatplan en zal haar expertise ter beschikking stellen aan de lokale besturen. Hiertoe is een draaiboek participatie opgemaakt dat gebruikt kan worden. Er loopt momenteel een project rond een warmtenet met burgercoöperatie. Ook wordt er gewerkt met energielandschappen waar het opwekken van energie afgestemd wordt op het verbruik ervan. Op het vlak van vergunningen voor windmolens is het niet mogelijk om in de vergunning voorwaarden op te nemen om burgerparticipatie op te leggen. Wel worden die technieken steeds meer gebruikt.

Inzake trage wegen is er een belangrijk onderscheid met fietsinfrastructuur. Het is moeilijk om een algemeen antwoord te bieden rond de toegelaten voertuigen op de trage wegen. Bovendien zijn de meeste trage wegen gemeentewegen die door de gemeente onderhouden worden, gevrijwaard worden en is de gemeente bevoegd voor de handhaving. Voor de provinciale paden en parken wordt dit geregeld door het natuurdecreet of door een politiereglement. Voor de provinciale parken wordt elk pad apart bekeken. Zo wordt er in het Rivierenhof een meting uitgevoerd van waaruit bepaald zal worden welk vervoersmiddel waar toegelaten is. Dit zal dan in een parkreglement opgenomen worden. Ten slotte vindt de heer De Haes dat het nogal kort door de bocht is om elektrisch fietsen als niet gezond te bestempelen, ook elektrisch fietsen is bewegen en dus gezond.

De heer De Haes legt uit dat inzake het ondersteunen van lokale besturen bij de burgemeesterconvenant de inkomsten inderdaad Vlaamse subsidies zijn die doorgestort worden aan de regionale landschappen en bosgroepen. Voorts zal de provincie tegen 2021 met een eigen klimaatplan komen waar ook een methodiek ontwikkeld zal worden om de vooruitgang te meten. Die methodiek kan dan wel gedeeld worden met de lokale besturen. Via ontwikkelingssamenwerking wordt er een stuk regenwoud beschermd en voorts wordt er verder ingezet op ISO 14001.

Met de roep om meer natuurverbindingen hoort de heer De Haes een echo van gisteren. Hij benadrukt dat de provincie al veel van dergelijke verbindingen heeft met de waterlopen. Ook wenst de provincie 3 beekvalleien te herstellen. Daarnaast zetten ook de bosgroepen en regionale landschappen in op natuurverbindingen. Het is een hele uitdaging waar 1 miljoen EUR investeringsmiddelen tegenover staan. Hiermee worden geen subsidies gecreëerd voor verenigingen, maar uiteraard gaat de provincie niet alles zelf doen.

Voor de inventarisatie van de trage wegen heeft de provincie een grote bijdrage geleverd. Toch is het realiseren van die wegen voornamelijk een bevoegdheid van de gemeenten. Binnen de budgetten van de regionale landschappen zijn er wel hefboomen om trage wegen te realiseren. Dit blijkt de beste aanpak.

Voor de Kronenburgsite is inderdaad historisch gezien een bedrag ingeschreven voor de renovatie. Uit onderzoek bleek dat dit moeilijk zal zijn, waarna voor een verhuis geopteerd wordt. Voor die verhuis is een budget voorzien van 5 miljoen EUR, samen met het budget dat vrij zal komen door de verkoop van de site. Er wordt geen timing opgeplakt omdat de beste oplossing gezocht moet worden en er nog verschillende pistes onderzocht worden. Wel is er steeds overleg met de AP Hogeschool.

De heer DE QUICK hoort dat er een verdeelde bevoegdheid is omtrent de trage wegen. Hij vraagt zich af of iedereen dan z'n zin kan doen qua beheer.

Mevrouw VERHAERT blijft inzake de trage wegen op haar honger zitten. Ze vraagt of het de bedoeling is om politiek tussen te komen in lokale dossiers. Inzake de verhuis van het PIH is het gepleegde overleg goed, maar is ze verontrust door het schattingsverslag. Er staat namelijk in dat er geen bezwaring is van het goed (enkel antennes), maar de AP Hogeschool heeft nog ongeveer 23 jaar vruchtgebruik.

De heer DE HAES zegt dat de beheerder van trage wegen niet elk hun eigen *goesting* kan doen. Er wordt lokaal en contextueel bekeken wat nodig is voor die concrete trage weg. Er is een afspraak tussen de provincie en de regionale landschappen, waar zij hun rol als verbinder ten volle kunnen spelen.

De heer LEMMENS hoopt mevrouw Verhaert gerust te stellen omdat de verkoop van de Kronenburgsite gebeurt in nauw overleg met de AP Hogeschool.

Nr. 3/8 van de agenda

APB Provinciaal Instituut voor Hygiëne. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten 2020. Goedkeuring. Verslag van de deputatie

(inlassen 34)

Goedgekeurd met 27 stemmen ja, bij 6 onthoudingen.

Stemming nr. 1.

(inlassen 35)

Waterbeleid

De heer DILLEN stelt dat Mol, naast de steden Antwerpen en Mechelen, de grootste toeristische trekpleister in van de provincie. De waterplassen vormen samen met de bossen, kanalen, fietsroutes en de stilte een toeristische aantrekkingspool. De vele rivieren kunnen echter bij overvloedige regenval voor overstromingen zorgen. Spreker lauwert het recente aangelegde overstromingsgebied in Mol-Gompel. Hij vraagt of de provincie nog plannen heeft om andere overstromingsgebieden te creëren. Hij vraagt ook of er plannen zijn om het gecreëerde overstromingsgebied open te zetten voor toerisme.

Daarnaast blijkt uit voorbeelden in de buurt dat congrestoerisme een enorm succes is. Spreker vraagt of er een mogelijkheid is dat de provincie de gemeentes en bedrijven faciliteert om te starten met het MICE-toerisme. Een beperkte investering kan resulteren in een enorme return van arbeidsplaatsen in de regio.

Mevrouw VAN OLMEN weet dat schade en hinder door wateroverlast en droogte de komende jaren zal toenemen omwille van de extremer wordende weerpatronen. Deze fenomenen zullen in het bijzonder een grote impact hebben op de landbouw. Het provinciale waterbeleid past in het verhaal van de klimaatadaptatie, maatregelen nemen

om de kwetsbaarheid voor de impact van de klimaatverandering te milderen. De landbouw heeft nood aan een geïntegreerd waterbeleid.

De landbouw zelf is ook een belangrijke partner in het integraal waterbeleid. Maatregelen als stuwtjes, peilgestuurde drainage en verbeteren van de bodemkwaliteit dragen bij om het evenwicht te herstellen. Kleinschalige landbouwmaatregelen zetten in op *bottom up* samenwerken. Spreekster vraagt wat de provincie zal doen om in te zetten op het creëren van een groot draagvlak om het evenwicht tussen landbouw en water te herstellen.

De heer DE QUICK zegt dat de provincie voortrekker is in het voeren van een integraal waterbeleid. Op het vlak van leefmilieu is de provincie voorstander van bebossen en er is ook een klimaatplan 2030 in uitvoering. Beekvalleien en overstromingsgebieden gaan hand in hand. Het is van belang om enerzijds water zo lang mogelijk op te houden en de kans te bieden om in de grond te dringen en het grondwaterpeil te bewaren. Anderzijds moet bij zware regenval zoveel mogelijk water opgevangen worden zodat geen overlast ontstaat.

Om deze redenen heeft de heer De Quick enkele vragen:

- Heide is een overgangsbiootoep en loofbossen zijn van primordiaal belang voor het milieu en het klimaat. Waarom wordt er dan prioriteit gegeven aan de uitbouw van heide in plaats van aan de uitbouw van bosgebied?
- Sommigen boomsoorten hebben veel water nodig. Waarom worden overstromingsgebieden niet beplant met die boomsoorten?
- Waarom worden beken en rivieren niet voorzien van rietkragen? Riet heeft een zuiverende werking op water en zorgt dat er veel meer water wordt opgenomen dan door een onbegroeide oever.

De VOORZITTER stelt een de heer De Quick voor om verder te gaan met zijn volgende tussenkomst.

De heer DE QUICK herinnert zich de berichten van een lage waterstand de voorbije zomer. Er waren oproepen om zuinig om te springen met water en er kwam een hemelwater- en droogteplan. Daarentegen stelt spreker vast dat bij elke nieuwbouw wekenlang grondwater wordt opgepompt en in de riolen wordt gestort.

- Wordt de noodzaak tot wekenlang oppompen kritisch benaderd bij het toestaan van een omgevingsvergunning?
- Waarom wordt er geen clause opgenomen dat lozing in de riolen verbiedt?
- Kan er een verplichting opgelegd worden om opgepompt water te stockeren of in de nabijheid in beken of grachten te storten,
- Kan er strenger opgetreden worden?

De heer DANEELS stelt dat we met een waterprobleem zitten. Er is mogelijke wateroverlast, maar de gevolgen van waterschaarste zijn erger en de oplossing ligt bij de provincie. De dienst integraal waterbeleid doet al het mogelijke en bereikt concrete resultaten, maar zou daar geen groter budget tegenover mogen staan? Een water- en droogtecoördinator is een goed idee.

Spreker begrijpt dat het bestuur prioriteiten moet stellen, maar vindt dat het waterbeleid meer budget verdient. Daarnaast vraagt hij wat de specifieke taak is van de water- en droogtecoördinator.

Mevrouw VAN DIENDEREN leest in het bestuursakkoord de ambitie om drie natuurlijke beekvalleien te herstellen. In antwoord op een schriftelijke vraag werden de criteria

opgesomd om een beekvallei te selecteren. Ze vraagt of ook de droogteproblematiek een criterium van de selectie vormt. Het herstel van beekvalleien zal veel voordelen met zich meebrengen, zowel op vlak van ecologie, maar ook in strijd tegen de klimaatverandering en de droogteproblematiek. Spreekster vraagt welk budget de deputatie gereserveerd heeft voor dit herstel van de beekvalleien en of er al duidelijkheid is over welke beekvalleien het gaat.

De heer DE HAES beaamt dat Mol dichtbij water ligt, wat ook voor recreatiemogelijkheden zorgt. Er zijn natuurlijk nog overstromingsgebieden in de buurt: Scheppelijke Nete, in Heist-op-den-Berg en in Beerse. Er staat ook nog veel op de planning met een te investeren budget van 9 miljoen EUR. Al die overstromingsgebieden zijn mooie plekken met een verhaal. Het is belangrijk om ook daar aandacht aan te besteden. Zodat er recreatie mogelijk is die een aantrekkingspool is voor toerisme.

Spreekster meldt dat er inderdaad groen licht is gegeven om in te zetten op MICE-toerisme. Waar hopelijk kleine groepen met specifieke doeleinden op af komen. De provincie werkt hiervoor samen met een 50-tal partners, dat zijn aanbieders van logies, restaurants,... Zo kunnen natuur en water als hefboom dienen voor toerisme.

In de landbouw gebeurt er inderdaad veel rond water. Vaak zijn dit kleinschalige projecten met een impact waardoor veel ervaring wordt opgedaan rond samenwerking. De provincie speelt haar rol als coördinator en aanspreekpunt. In kader van waterlandschap is er een grote coalitie rond een heel gebied. Daar wordt veel gerealiseerd op het terrein zelf. Zulke realisaties zijn belangrijk om het draagvlak te creëren en te houden. Door de regionale landschappen en de bosgroepen wordt in dergelijke projecten veel tijd geïnvesteerd. Je kan stellen dat de provincie de gelei is tussen de partners.

Over de beplanting met heide in Turnhout is dit een maatregel in het kader van de Europese diversiteitsrichtlijn. Bossen zijn niet de enige biotoop van belang, diversiteit in begroeiing is belangrijk.

De overstromingsgebieden worden nooit beplant met bomen, maar bij grotere gebieden is het wel een mogelijkheid. Het is van belang om steeds de originele functie van het overstromingsgebied niet in het gedrang te brengen. Het bovengronds volume voor buffering mag niet aangetast worden. Daarnaast is er ook bij onze waterlopen randbeplanting. Deze bieden zeker een meerwaarde voor de natuur en de recreatie. De rietkragen, naar Nederlands voorbeeld, groeien in Nederland vanzelf en het zijn ook bredere waterlopen. Over hun zuiverende werking stelt spreker dat hij liever de bron van vervuiling aanpast dan in te zetten op zuivering en meent hij dat het van belang is om de natuur zelf haar gang te laten gaan. Dit heeft bijvoorbeeld in de Jutse Plassen tot heel mooie natuur geleid.

In antwoord op de vraag in verband met het oppompen van water bij bouwprojecten heeft de heer De Haes begrip voor de vraag en begrijpt hij waarvan die perceptie komt. Soms leveren de gemeenten dergelijke vergunningen af en soms wordt een vergunning om water op te pompen apart gevraagd. Om het water terug in de grond te brengen kan problemen veroorzaken wanneer er circulatie ontstaan en dan krijgt men technische moeilijkheden met het oppervlaktewater. Er zijn vooral praktische bezwaren tegen hergebruik, zoals het niet aanwezig zijn van een waterloop in de buurt of dergelijke. Er wordt wel vaak advies gevraagd aan de provinciale dienst integraal waterbeleid die soms voorwaarden opleggen in hun advies. Ten slotte is ook de handhaving geen provinciale bevoegdheid.

De water- en droogtecoördinator zal het aanspreekpunt binnen de provincie zijn rond waterproblematiek. Daarnaast zal de medewerker zijn expertise ook aanbieden aan

lokale besturen. Het budget stijgt wel, maar er zijn beperkingen aan wat mogelijk is om te doen.

Voor het herstel van natuurlijke beekvalleien is het belangrijk dat er een geïntegreerde aanpak gehanteerd wordt. Aan de hand van de opgesomde selectiecriteria is er ondertussen een preselectie gebeurd van 9 beekvalleien die in aanmerking komen. Deze locaties bieden mogelijkheden voor de natuur en de waterkwaliteit. Daarnaast is ook de samenwerking met derden op die locaties mogelijk. Om de beekvalleien te herstellen moet de eigendomssituatie van de gebieden dit toelaten.

Mevrouw VAN DIENDEREN zegt dat ze natuurlijk nieuwsgierig is naar de preselectie. Welke 9 beekvalleien zijn weerhouden?

De heer DE HAES heeft ze nu niet bij de hand, maar belooft ze te bezorgen.

Toerisme

Mevrouw CUYLAERTS stelt dat als de provincie zich ontfermt over recreatie en toerisme deze zo breed mogelijk toegankelijk moet zijn. De provincie is beheerder over 16 parken en groendomeinen die toegankelijk moeten zijn, want iedereen heeft recht om te onthaasten, te genieten of een ontspannen dag te hebben. Ook voor een vakantie dichtbij zijn deze parken ter beschikking. Er is een budget voorzien om iedereen te laten participeren, maar er kan nog meer gedaan worden voor drempelvrij toerisme. Spreekster stelt de vraag hoe breed de deputatie drempelvrij ziet en wat het plan van aanpak is.

De heer DANEELS wil zich tot de raad richten met een specifiek idee. De provincie zet zich in voor lokaal en duurzaam toerisme. Het lokaal karakter is goed voor de lokale economie en heeft ook ecologisch heel wat voordelen. Hij vindt het dan ook spijtig dat de provincies allemaal hebben afgehaakt om aanwezig te zijn op het Vakantiesalon. Blijkbaar kregen de provincies een minderwaardige behandeling waardoor hun aanwezigheid geen zin meer had. Spreker pleit voor een andere oplossing, namelijk dat de provincie een motor is voor alle provincies en een eigen vakantiesalon creëert. Een salon dat zich richt op duurzaamheid, inclusiviteit en nabijheid. De locatie hiervoor is snel gevonden in een van de talrijke provinciale parken of domeinen.

Mevrouw VAN DIENDEREN heeft in het bestuursakkoord gelezen dat de lange termijn financiering en het zakelijk model van Kempens Landschap doorgelicht worden. Inmiddels is al beslist het vzw-model om te vormen tot een provinciale EVA. Wat behelst deze doorlichting? Daarnaast vraagt spreekster ook of er een tevredenheidsbevraging gebeurde.

Mevrouw VERHAERT vertelt het verhaal van de Rijkskoloniën van weldadigheid die 200 jaar geleden gesticht werden door koning Willem I. Het idee was om de paupers in de steden vrijwillig naar deze landbouwkoloniën te verplaatsen waar ze de grond konden bewerken. Ook klaplopers, armoezaaiers en criminelen vonden hun plaats in de onvrije koloniën. Het zou misplaatst zijn om de Koloniën te romantiseren, maar het was wel een voorloper van de sociale zekerheid. Utopisten vanuit de hele wereld kwamen deze maakbare maatschappij bekijken en bestuderen.

Twintig jaar geleden waren de Koloniën in Merksplas en Hoogstraten de ontstaansreden voor Kempens Landschap. Het doel was de open ruimte te vrijwaren en te beschermen

tegen de verkavelingsdrift. Twee legislaturen geleden kwam het plan om de krachten te bundelen met de Nederlandse Koloniën om deze te laten uitroepen tot Unesco werelderfgoed. Hier gaat een wetenschappelijk voorbereidingstraject aan vooraf met lobbywerk op internationaal niveau. In 2018 werd er tijd gewonnen om het dossier verder te stofferen. Drie voormalige Koloniën werden geweerd, de anderen gaan door.

Vandaar ook de vragen: gaat de deputatie actief mee lobbyen op voorhand of tijdens het congres in China? Unesco is een politieke omgeving en politici moeten hun stem er laten horen. En wat gaat de deputatie doen als de aanvraag succesvol is? De erkenning brengt geen geld met zich mee, maar de reputatie vaart er wel bij. Op welke manier zal de deputatie de nodige uitstraling geven aan de Kolonie? Waar zal de Kolonie aanspraak op kunnen maken bij een eventuele Unesco-erkenning?

De heer DE HAES overloopt de 9 beken die uit de preselectie naar voren kwamen voor herstel van de natuurlijke beekvallei: Delfte beek, Molenbeek, Zwanebeek, samenvloeiing Kleine Nete/Desselse Nete, Wamp, Rode loop, Tappelbeek, Merkske en Grote Calie.

Dan antwoordt hij dat het bestuur belang hecht aan vrije tijd voor iedereen. En zo rekening houdt met alle mogelijk drempels die burgers ondervinden en daaromtrent acties onderneemt. Enkele daarvan zijn het democratisch prijzenbeleid, de participatiemogelijkheden en sinds kort het toetreden tot de *European Disability Card*. Er zijn al heel wat speeltuinen in de provinciale domeinen die aangepast zijn aan kinderen met een beperking, maar de aandacht is ook verbreed naar kinderen met een stoornis. Er wordt ook geen speeltuin gecreëerd voor kinderen met een beperking, maar speeltuinen waar kinderen met en zonder beperking samen kunnen spelen in de mate van het mogelijke.

Wat nieuw is, is het drempelvrij toerisme. Dat gaat veel breder dan enkel de eigen domeinen. Er wordt gezocht naar partners, aanbieders die rekening willen houden met inclusiviteit. Zo is er in 2018 geëxperimenteerd met autisme en dat vooral in de parken. In 2019 wordt er ook verdergegaan met autisme, maar dan in de logies. Het gaat niet altijd om grote aanpassingen. Voor mensen met een autismespectrumstoornis gaat het om kaarten die de bezoekers tot in de details voorbereiden op het bezoek. Soms gaat het erom medewerkers in te lichten van de mogelijke probleemsituaties die zich kunnen voordoen. 2020 wordt een opstap voor andere trajecten. Vanaf 2021 zal er op volle kracht rond gewerkt worden met: een nulmeting, vorming en begeleiding van een adviesgroep, partnerships zoeken en eigen reglementen en afsprakennota's aanpassen.

Lokaal en duurzaam toerisme ligt de heer De Haes nauw aan het hart. Hij is de oprichter van 'Tafelen in Vlaanderen' waaruit daarna 'Logeren in Vlaanderen' is ontstaan. Het gaat om kleinschalige en duurzame korte vakanties die ook rekening houden met de sociale duurzaamheid. Het is een succesformule waar een vervolg aan gebreed wordt met 'Fietsvakanties in Vlaanderen', een samenwerking met alle Vlaamse provincies wat dubbelop is qua duurzaamheid.

In verband met Kempens Landschap is de doorlichting van het zakelijke model vooral gericht op de lange termijn. Zodat Kempens Landschap geen slachtoffer wordt van het eigen succes. De doorlichting heeft ingrediënten naar boven gebracht die de eigen werking veilig stellen. Binnen de audit is geen tevredenheidsenquête gehouden wel is dit een vzw die afhankelijk is van de jaarlijkse bijdrage van de provincie. Dat zal gewijzigd worden naar een 3-jaars prognose. Er zijn wel wat aanbevelingen uit het rapport naar voren gekomen: iemand bijkomend aanwerven voor de financiële planning en scherpstellen wie, wat, wanneer doet in de contracten. In verband met de tevredenheidsratio stelt de heer De Haes dat de andere provincies komen kijken naar de werking van Kempens Landschap en wordt er in de Raad van Bestuur door de burgemeesters met bloemetjes gegooid over de werking. Die zaken geven toch een indicatie.

Ten slotte geeft de heer De Haes de stand van zaken mee over de mogelijke Unesco erkenning van de Koloniën. De herkansing is aangenomen en er is bijstand gevraagd omdat spreker overtuigd is van de kracht van het dossier. De commissie had vragen over de gaafheid van het landschap en de authenticiteit. De stuurgroep raadde aan om door te gaan met 4 Kolonies voor de erkenning, maar de 7 Kolonies gaan samen verder voor de publiekscampagne. Spreker meent dat de kansen goed liggen en dat het dossier volledig aangepast is aan de opmerkingen. Er zal een communicatieverantwoordelijke aangenomen worden, maar er is ook een taak weggelegd voor de exploitant en de uitbaters. Het budget is voorzien in 2018 en hetzelfde budget is voorzien in 2019, 2020 en daarna.

Nr. 3/3 van de agenda

APB Toerisme Provincie Antwerpen. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten 2020. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 36)

Goedgekeurd met 33 stemmen ja, bij 1 onthouding.

Stemming nr. 2.

(inlassen 37)

Nr. 3/6 van de agenda

Toegestane subsidies. Subsidie aan Kempens Landschap vzw. Financieel en werkingsverslag 2018. Kennisname.
Verslag van de deputatie

(inlassen 38)

Kennis wordt genomen.

Recreatie- en groendomeinen

Mevrouw WECKHUYSEN stelt dat er in het Vlaamse regeerakkoord sprake is van 4 Vlaamse parken. Spreekster meent dat hier een uitdrukkelijke taak ligt voor de provincie of er een mogelijk samenwerking is. In de provincie ligt een groot potentieel voor zo'n Vlaams park. Zo is er De Merode wat een uniek gebied is waar 3 provincies samenwerken. Mevrouw Weckhuysen vraagt of er budget voorzien is en of het bestuur hier pro-actief aan zal meewerken.

Mevrouw VAN DIENDEREN herhaalt de ambities uit het Vlaams regeerakkoord over de oprichting van Vlaamse parken. De landschapsparken die een trap lager komen worden ook vermeld in het regeerakkoord. Een andere insteek zijn de Regionale landschappen die hebben hun werking rond vier pijlers:

- Natuurbehoud en biodiversiteit;
- Landschap, erfgoed en streekidentiteit;
- Draagvlak en educatie;
- Wandelen en natuurrecreatie.

In het provinciaal bestuursakkoord wordt gesproken van het drietrapsmodel om het Vlaamse landschap op te waarderen. Spreekster heeft enkele vragen rond de ambities van de deputatie inzake de landschapsparken:

- Welke initiatieven gaat de deputatie uitrollen rond landschapsparken?
- Wordt de provincie betrokken door het Vlaams gewest bij het uitwerken van de criteria om af te lijnen wat nu een landschapspark is?
- Aan welk gebied denkt de deputatie om op Antwerps grondgebied een 'Vlaams park' uit te bouwen?
- Welke budgetlijnen kunnen hieraan gekoppeld worden?

Van de heer SCHOOFS mocht de presentatie van de heer De Haes nog wat langer duren. Hij heeft wat vragen over de duurzaamheid en betaalbaarheid van het provinciaal domein De Schorre. Hij hoorde dat de bijdrage van Tomorrowland aan De Schorre al 18 miljoen EUR bedraagt. De bijdrage van de provincie zelf is heel wat minder. Hij vraagt zich af of dit allemaal betaalbaar blijft voor de provincie. De samenwerking met Tomorrowland is niet eeuwigdurend en ook daarna moet de provincie het domein in stand kunnen houden.

De heer ANCIAUX juicht het planten van bomen toe. Hij heeft dan ook een apart voorstel, namelijk het planten van een eigen provincieraadsbos. Daarnaast stelt hij dat er in de provinciale domeinen mooie evenementen plaatsvinden. Hij vraagt om meer sluitende afspraken met de externe organisatoren van die evenementen inzake drie thema's.

Ten eerste vraagt spreker aandacht voor het opvoeren van acties naar preventie van alcohol- en druggebruik. Hij zegt dit naar aanleiding van het overlijden van een bezoeker van De Schorre tijdens Tomorrowland.

Daarnaast vraagt de heer Anciaux ook meer aandacht voor het gebruik van het Nederlands. Hij vraagt om hiervoor budget te voorzien om toch een stok achter de deur te hebben. Misschien kan tijdens deze evenementen de 'verengelsing' van de samenleving wat afgeremd worden. Hij begrijpt dat internationale gasten in het Engels verwelkomd worden, maar hoopt dat Nederlandstaligen in hun eigen taal ontvangen mogen worden.

Ten slotte vraagt hij aandacht voor de inspanningen voor energiebeheersing en om de vervuiling tegen te gaan. Misschien kan er nog een tandje bijgestoken worden voor het verminderen van de afvalberg of door het plaatsen van zonnepanelen en warmteboilers.

De heer DE HAES heeft verschillende sprekers gehoord over een Vlaams park of een landschapspark. Hij meent dat het drietrapsmodel breder gebruikt wordt dan in Vlaanderen, ook in Europa wordt dit model gebruikt en het is een sterk uitgangspunt:

1. De regionale landschappen: die hebben de ambitie om gebiedsdekkend te zijn;
2. Landschapspark: die hebben meer natuur- en landschapswaarde;
3. Nationaal park: gebied met uitzonderlijke natuur- en landschapswaarde.

De provincie is niet betrokken bij het kiezen van een nieuw Vlaams park, ook niet bij het bepalen van de criteria. Welk gebied het zal worden zal afhangen van lokale coalities die gesmeed worden. Het is een werk in voortgang dat door het bestuur opgevolgd zal worden. Er is geen specifieke budgetlijn voor voorzien. Uiteraard zijn er wel de regionale landschappen die de fond vormen van het model.

De Schorre is een provinciaal domein dat haar huidige uitstraling dankt aan de samenwerking die er nu is, maar ook voor de samenwerking bestond De Schorre al. De huurgelden die De Schorre ontvang voor de evenementen gaan ook naar de dagelijkse werking van het domein, ook naar niet-Tomorrowlandbezoekers. De ganse regio krijgt trouwens een economische boost van de samenwerking. De overeenkomst loopt tot 2033 en er is een mogelijkheid om voortijdig te stoppen, maar die ambitie is er niet. De basis

van de overeenkomst is evenwichtigheid. Het draagvlak dat er is, is erg belangrijk. Buiten Tomorrowland is het domein erg laagdrempelig.

In verband met de preventie van alcohol en drugs zijn er geen standaardafspraken met externe organisatoren. Wel wordt steeds opgenomen dat alles in overeenstemming met de geldende wetgeving moet zijn. Ook in verband met het gebruik van de Nederlandse taal worden geen bepalingen opgelegd, maar de eigen evenementen worden in het Nederlands georganiseerd.

Er wordt steeds ingezet op duurzaamheid. Om dit te stimuleren bestaat de gids duurzame evenementen die vol staat met tips en tricks en een checklist. Deze maatregelen moeten genomen worden in proportie tot het domein. Ook qua catering zal de nieuwe richtlijn toegepast moeten worden. Qua energie worden er hoge milieustandaarden gehanteerd. Op verschillende provinciale gebouwen zijn ook zonnepanelen geïnstalleerd.

Nr. 3/1 van de agenda

APB Provinciaal Recreatiedomein Zilvermeer. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten 2020. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 39)

Goedgekeurd met 27 stemmen ja, bij 6 onthoudingen.

Stemming nr. 3.

(inlassen 40)

Nr. 3/2 van de agenda

APB Provinciaal Recreatiedomein De Schorre. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten 2020. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 41)

Goedgekeurd met 23 stemmen ja, bij 10 onthoudingen.

Stemming nr. 4.

(inlassen 42)

Nr. 3/4 van de agenda

EVAp Provinciaal Sport- en Recreatiecentrum De Nekker vzw. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten 2020. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 43)

Goedgekeurd met 27 stemmen ja, bij 6 onthoudingen.

Stemming nr. 5.

(inlassen 44)

Nr. 3/5 van de agenda

EVAp Arboretum Kalmthout vzw. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten 2020. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 45)

Goedgekeurd met 27 stemmen ja, bij 6 onthoudingen.

Stemming nr. 6.

(inlassen 46)

Nr. 3/7 van de agenda

Meerjarenplan 2020 - 2025. Subsidie aan vzw De Lilse Bergen (N).
Kennisname.
Verslag van de deputatie

(inlassen 47)

Kennis wordt genomen.**Personeel, communicatie en organisatie****Campus Vesta****Nr. 3/9 van de agenda**

APB Campus Vesta. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten 2020.
Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 48)

Goedgekeurd met 32 stemmen ja, bij 1 onthouding.

Stemming nr. 7.

(inlassen 49)

Mevrouw VERHAERT heeft de provincieraad verlaten.

De VOORZITTER dankt de sprekers en schorst de vergadering om 16.06 uur.

De VOORZITTER opent opnieuw de vergadering om 16.21 uur.

De gedeputeerde CALUWÉ licht kort het meerjarenplan toe voor zijn bevoegde beleidsdomeinen.

Bij de vaststelling van het landbouwbeleid kwamen dezelfde vaststellingen van vorige jaren terug. Zo'n vijfde van de grond in onze provincie wordt gebruikt voor landbouw en het aantal actieve landbouwbedrijven daalt, al breidt hun omvang wel uit. Daarnaast kan je niet ontkennen dat landbouw deel uitmaakt van enkele complexe processen zoals milieu.

De keuze is dan ook gemaakt om 3 grote beleidsdoelstellingen hieraan te koppelen, met name ruimte voor landbouw, verder innoveren van de landbouwsector en het uitbreiden en versterken van het maatschappelijk draagvlak voor landbouwproductie in de omgeving. We hebben hiervoor enkele instrumenten, meer bepaald de Hooibeekhoeve, het Proefbedrijf Pluimveehouderij en AGHRANT. Deze laatste bouwt verder aan een betere samenwerking tussen de Hooibeekhoeve, het Proefbedrijf en de proefstations.

Wat betreft internationale samenwerking, werken we goed samen met verschillende provincies in Nederland in het kader van de VN Delta. Deze samenwerking heeft zich geuit in een nieuw initiatief, namelijk een poging om een UNESCO-erkenning als geopark te bekomen. Een geopark zijnde een gebied waar geologische geschiedenis specifiek tot uiting komt. We delen namelijk samen geschiedenis waar de invloed van de zee zich laat voelen op het landschap en de wijze waarop daarmee wordt omgegaan.

Ook bij de bevoegdheid rond economie zijn we beleidsmatig vertrokken vanuit enkele vaststellingen. Zo neemt het aantal ondernemers en starters toe, maar kennen we in onze provincie eveneens het hoogste aantal falingen, zeker bij de startende ondernemingen. Daarnaast moeten we met de bestaande ruimte voor bedrijvigheid slim omgaan. Vandaar een aantal aandachtspunten in het beleid. Ons detailhandelbeleid, gericht op kernversterking en het ondersteunen van gemeenten in hun detailhandelsbeleid trekken we door. Zeker met betrekking tot de steenwegen, waarvan we niet willen dat ze allemaal retailwegen zouden zijn.

We hebben de POM die als hefboom voor ons beleid fungeert en waarbij we de komende jaren zullen verderwerken aan de uitbouw van het Wetenschapspark in Niel, het warmtenet in het bedrijventerrein Ter Beke, De POM staat ook steeds klaar voor adviesverlening, begeleiding of initiator van verschillende projecten op bedrijventerreinen, bijvoorbeeld rond verduurzaming.

Naast de POM, is ook het Havencentrum een hefboom voor ons beleid. De komende jaren ontwikkelen we enkele nieuwe trajecten, werken we mee aan de vormgeving van het vervolg van Havenland, vormen we de havengidsen om tot echte edu-tainers en starten we met de voorbereiding van het nieuw Havenbelevingscentrum.

Ten slotte en paar woorden over onze ondersteunende departement Logistiek en ICT die het ganse beleid mogelijk maken. We blijven stappen zetten in het vergroenen, zo zullen we bij elk project een energiestandaard respecteren, de verschillende entiteiten een duidelijk energierapport ontvangen en we werken aan de vergroening van ons wagenpark. We kiezen ook voor een uitrol van het digitaal werken naar de verschillende verzelfstandigde entiteiten en bouwen dure consultancy af. Dit alles is geen makkelijke operatie, maar we koesteren de hoop om het allemaal waar te maken binnen de budgettaire context.

Economie

Mevrouw VRANCKEN komt tussen met betrekking tot een visie op de baanwinkels aan de A12/N177. De voorbije legislatuur werden de N70 van Antwerpen naar Gent en de N10 van Lier naar Aarschot als modelsteenwegen gebruikt, waarbij de diensten economie, ruimtelijke planning en mobiliteit van de provincies en gemeenten een toekomstvisie voor de steenweg ontwikkelden. Ook beleidsmakers en de retail- en vastgoedsector zaten rond de tafel.

Oorspronkelijk waren er ook plannen om de N177/A12 in de Rupelstreek en Aartselaar te gebruiken als 'modelsteenweg'. Dat is uiteindelijk niet doorgegaan. Nochtans noopt de problematiek van de A12/N177 zich uitermate voor zo'n overkoepelende visie. Het Vlaams Gewest werkt in samenspraak met de lokale gemeenten aan een visie voor de hervorming van de A12. Daarbij is het van groot belang om naast mobiliteit ook de economie en ruimtelijke planning langsheen de A12/N177 te betrekken. Zeker bij een hervorming van de A12 is het aangewezen dat er één duidelijke visie op de ontwikkelingen langs de N177 komt, zo niet zullen nieuwe, grote ontwikkelingen mogelijk al snel tot nieuwe mobiliteitsproblemen en files leiden.

Kortom: het zou een grote meerwaarde voor de regio kunnen betekenen indien de provincie ook voor de A12/N177 in Wilrijk, Aartselaar en de Rupelstreek een dergelijke visie ontwikkelt, in samenwerking met alle actoren. Indien de provincie daartoe beslist is er bovendien enige haast bij, gezien het Agentschap Wegen en Verkeer al in 2023 zou willen starten met de bouw van de nieuwe A12, maar de bouwvergunning wel al in 2021 wil indienen. Tot grote tevredenheid van spreekster vinden we in de meerjarenplanning ook daadwerkelijk een exploitatiebudget om de lokale besturen te begeleiden in opmaak van bovenlokale detailhandelsvisies en -doelstellingen. Mevrouw Vrancken stel dan ook volgende vragen:

- Zijn de voorziene budgetten al toegedicht aan specifieke projecten inzake baanwinkels, gezien er ook budgetten werden ingeschreven aan het beleidsvoorbereidend werk rond detailhandel? Zo ja, welke projecten zullen hiermee worden bediend? Zo nee, hoe zullen deze projecten geselecteerd worden?
- Zal de deputatie, in het licht van deze meerjarenplanning, ditmaal wel voor de A12/N177 een modelvisie ontwikkelen? Zo ja, welke timing zal de provincie hiervoor hanteren en welke actoren zullen worden betrokken? Zo nee, om welke redenen niet?

De heer SCHOOFs komt tussen in verband met baanwinkels, de herlokalisatie van KMO-zones en onze klimaatdoelstelling. Volgens spreker is weinig zo doeltreffend in de realisatie van onze klimaatdoelstellingen als het versterking van onze dorpskernen, de herlokalisatie van onze KMO-zones en de afbouw van industriële agrosites en grote retailwegen. De heer Schoofs meent dat de provinciale overheid burgers en ondernemers kan samenbrengen in een gemeenschappelijk project met als finaliteit een leefbaardere en gezondere omgeving en betere luchtkwaliteit.

Spreker wil een lans breken voor de herlokalisatie van KMO-zones. Er moeten steeds meer ontsluitingen aangelegd worden wegens historische versnippering. Hij stelt de vraag of een beleid voeren rond herlokalisatie op vele vlakken niet duurzamer is. Maar dit vergt moed, professionele kennis van de businessmodellen van de retail-bedrijven en geduld om de stakeholders op één lijn te krijgen.

De heer Schoofs juicht als lid van de Groen-fractie de budgetten voor kernversterking en streekplatformen toe, maar stelt vragen bij hun draagkracht en menskracht. Het budget als streekmotor bedraagt immers minder dan 1% van het provinciaal budget. Bijkomend stelt de spreker de vraag of herlokalisatie een doelstelling is van de POM?

De heer Schoofs komt ook tussen met betrekking tot de landbouw en onze klimaatdoelstellingen. De grenzen in het industrieel landbouwmodel zijn bereikt. Een knip in de veestapel verhit de gemoederen in Nederland, maar ook Vlaanderen zal deze dans niet ontspringen. De consument krijgt goedkopere producten, maar de positie van de landbouwer werd niet beter en onze leefomgeving evenmin.

Welk duurzaam landbouwmodel willen wij? Willen wij netto-exporteur van vlees blijven, ten koste van... Spreker stelt dat er nood is aan een duidelijk beleid, maar vindt een

weerslag hiervan niet terug in de projecten van de Hooibeekhoeve en het Proefbedrijf Pluimveehouderij. Van alle provinciale subsidies gaat 5% naar de landbouw, 0,08% is gereserveerd voor duurzame landbouw. Hoe rijmt het beleid dit met de millennium-doelstellingen?

Mevrouw TALHAOUI komt tussen in verband met KMO-ondersteuning. In onze provincie willen we de concurrentie en de innovatiekracht van onze bedrijven versterken, het detailhandelsbeleid doorzetten en de bovenlokale aanpak verder uitwerken. We voeren dit uit via het mee aanleggen van infrastructuur ter ondersteuning van het bedrijfsleven, we ondersteunen de samenwerking tussen de bedrijven en we lanceren ons ook in de inclusieve economie.

In de provincie hebben we meer dan 150.000 bedrijven, maar ook jammer genoeg de meeste faillissementen. En het faillissement treft vooral jonge starters. We zien ook een verschuiving van kleine winkelkernen naar grotere winkelclusters in grotere steden of diens periferie. Op sommige plaatsen is de detailhandel en de horeca helemaal niet duurzaam en zie je de ene sluiting na de andere. En in sommige winkelstraten in de stad Antwerpen zie je dat er teveel op elkaar gelijkende winkels en diensten op een kleine oppervlakte ontstaan en die evenmin een lang leven zijn beschoren.

In de slotanalyse las spreekster dat de provincie over te weinig capaciteit beschikt alsook een gebrek aan expertise in sommige domeinen. Vandaar stelt ze volgende vragen:

- De ondersteuning van jonge starters betreft een passief ondersteuningsbeleid. Wat houdt dit juist in?
- De ondersteuning van de lokale besturen gebeurt via coachingprojecten. We hebben echter te weinig personeel om aan de grote vraag te voldoen. Hoe gaan we dit personeelstekort oplossen de volgende jaren en hoe kunnen we die expertise nog vergroten?
- Veel KMO's liggen op het grondgebied van de stad Antwerpen. Hoe is de relatie tussen de provincie Antwerpen en de stad Antwerpen om steun en dienstverlening te bieden aan deze bedrijven?
- De nieuwe Vlaamse regering heeft in het regeerakkoord een groot stuk KMO-steun afgebouwd. Hoe kunnen we dat remediëren? Hoe kunnen we voorkomen dat dit ten koste gaat van onze concurrente en innovatiekracht?

De heer VALKENIERS sluit zich aan bij de tussenkomst en de vragen van mevrouw Talhaoui. Uit ervaring weet spreker dat startups een tekort hebben aan actieve begeleiding. Van de bestaande actieve begeleiding komt weinig de startups ten goede komt, maar vooral diens begeleiders. Daarom geeft de heer Valkeniers de provincie de raad om veeleer in deze richting te kijken.

Mevrouw TALHAOUI komt tussen over de internationale samenwerking met China. Ze verwijst hiervoor naar de actualiteit waar China alom tegenwoordig is. De laatste weken vooral over de mogelijke economische spionage, ontdekt door onze eigen staatsveiligheid. Daarnaast heeft China de laatste maanden de pers gehaald met een triestig mensenrechtenbulletin. Onze provincie heeft een geprivilegieerde relatie met China, via de zusterband met de provincie Shaanxi, de studentenuitwisselingen met de Universiteit Antwerpen en het EFRO-project I²PCC. China wil op dit moment van zijn klassieke, vervuilende economie met weinig toegevoegde waarde af en overschakelen naar de nieuwste technologische ontwikkeling. Naar aanleiding van de recente prinselijke missie werd er vanuit de publieke opinie zeer verontwaardigd gereageerd over het feit dat er tijdens de missie geen woord werd geopperd over de mensenrechtenschendingen van het land. De Vlaamse minister-president maakte zich daar vanaf door te verwijzen naar de federale diplomatieke diensten. In deze context had mevrouw Talhaoui graag volgende vragen gesteld:

- Hebben wij deelgenomen aan deze missie? Zo ja, wat was de indruk over de missie? Is de politieke toestand in het land ook aan bod gekomen? Aangezien de SDG's ons provinciaal handelen voortaan zullen omkaderen en mensenrechtenbescherming het hart vormt van deze SDG's, moeten we daarover dan niet met onze Chinese partner openlijk en eerlijk dialogeren tijdens onze gezamenlijke ontmoetingen met hen?
- Hoe gaan we onze technologische ontwikkelingen beschermen tegen economische spionage? Hoe gaan we onze intellectuele rechten op bepaalde uitvindingen beschermen?
- Worden er protocollen opgesteld die transparantie en integriteit voorschrijven? Weet u of er bepaalde maatregelen worden genomen vanuit Vlaanderen of federaal om ons daarvoor te behoeden?

De heer CALUWÉ antwoordt dat de voorziene budgetten voor de detailhandel voor het grootste deel voortvloeien uit de werking van onze vier detailhandel-coaches die de gemeenten ondersteunen. En uiteraard wanneer de gemeenten een belangrijke steenweg op hun grondgebied hebben, komt deze problematiek aan bod. Wat betreft de problematiek van de A12/N117 stelt de gedeputeerde dat hij mocht vernemen dat de gemeente Aartselaar geïnteresseerd is om in 2020 aan de slag te gaan met een detailhandel-coach. Gelet op de complexe problematiek van de A12, kan dan gekeken worden of dat in een regionaal overleg kan worden ingekaderd en in een heel ruimtelijk perspectief bekeken moet worden samen met de dienst Ruimtelijke Planning.

Daarnaast heeft het streekplatform Kempen de provincie Antwerpen gevraagd om een detailhandelsplan op te zetten voor de hele regio Kempen. In het voorjaar van 2020 zouden de Kempense gemeenten hun voornemen voor dit project uitspreken.

Wat betreft de aangehaalde landbouwproblematiek, stelt de gedeputeerde dat het niet enkel kommer en kwel is. De provincie Antwerpen levert heel veel inspanningen om onze landbouwbedrijven te ondersteunen om verder te innoveren om emissies terug te dringen en om op een zo duurzaam mogelijke wijze te werken. Er moet nog doorgewerkt worden, maar de landbouw neemt zijn verantwoordelijkheid in de ganse klimaatdiscussie.

Wat betreft de ondersteuning van de starters, duidt de heer Caluwé dat de provincie alle ondernemingen ondersteunt. Echter werd in het kader van de vorige staatsvorming met Vlaanderen de afspraak gemaakt dat de provincies bedrijven niet geldelijk ondersteunen. We ondersteunen wel actief de miniondernemingen in het secundair onderwijs, het project 'Vliegende starters', de meest ondernemende jeugdbeweging, ... Daarnaast stimuleren we de samenwerking tussen de academische wereld en de bedrijfswereld en uiteraard hebben we onze incubator op het Wetenschapspark te Niel. De provincie kijkt tot slot ook uit naar de verdere uitwerking van de regionale slimme specialisatie waar men in het Vlaams regeerakkoord concreet kijkt naar de provincies. In januari 2020 gaan we in ambtelijk overleg met het Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen om te kijken hoe die bepaling uitgevoerd kan worden.

Wat betreft de vragen over China, bevestigt de gedeputeerde dat de provincie Antwerpen op uitdrukkelijke vraag van Vlaanderen met het I²PCC-project heeft deelgenomen aan de prinselijke missie naar China. Gelet op de provinciale verankering in China, open je daar als provinciebestuur makkelijker een deur. De provincie Antwerpen doet dit al 35 jaar, denk maar aan de samenwerking met Shaanxi. De heer Caluwé is niet vreemd voor de politieke problemen, maar het lijkt hem niet aan een provincie om buitenlands beleid te voeren. Spreker heeft daarnaast niet gemerkt van enige spionage, al had de staatsveiligheid tevoren wel een brochure bezorgd met enkele aandachtspunten en voorzorgsmaatregelen.

De heer SCHOOFS vraagt of de gedeputeerde nog kan antwoorden op zijn concrete vraag met betrekking tot de POM.

De heer VALKENIERS is de mening toegedaan dat tijdens de prinselijke missie de provincie iets had kunnen zeggen ook al hadden de gastheren dat niet graag gehoord

Mevrouw TALHAOUI vindt het spijtig dat we als provincie niet opkomen voor starters in tegenstelling tot de stad Antwerpen. Als alle starters moeten putten uit die grote pot van Vlaanderen, vreest ze dat heel veel talent aan ons voorbij zal gaan. Spreekster vraagt ook enige verduidelijking rond de financiële ondersteuning van de bedrijven gevestigd in de incubator op het Wetenschapspark te Niel.

Mevrouw Talhaoui vindt het antwoord van de heer Caluwé met betrekking tot de samenwerking met China zeer diplomatisch, al is diplomatie geen bevoegdheid van de provincie. Mevrouw Talhaoui is van mening dat de provincie daar wel standpunt in had moeten nemen, al was het maar om in een open en constructieve dialoog aan te geven hoe ongelukkig wij zijn met wat er gebeurd in Hongkong of met de Oeigoeren. Wat betreft de spionage, is spreekster enigszins teleurgesteld dat er enkel wordt verwezen naar enkele voorzorgsmaatregelen van de staatsveiligheid. Er moet toch een manier zijn om de integriteit en transparantie van onze Chinese partners te kunnen afdwingen.

De heer LEMMENS betreurt de tussenkomst van mevrouw Talhaoui aangezien haar fractie hier nooit aan heeft getild toen ze zelf nog in de deputatie vertegenwoordigd was.

De heer VANDENDRIESSCHE drukt zijn vrees uit dat we met betrekking tot het detailhandelsbeleid bij de inspanningsverbintenis blijven, en niet komen tot concrete resultaten. Spreker vraagt dan ook waarom de provincie niet streeft om via de detailhandel-coaches de gemeenten bepaalde afspraken met ons te laten maken en deze binnen ons eigen provinciaal beleid door te trekken.

De heer CALUWÉ vraagt of mevrouw Talhaoui eveneens aan de stad Antwerpen vraagt om diens samenwerking met Shanghai stop te zetten. De gedeputeerde stelt dat we reeds 35 jaar samenwerken met Shaanxi en hij ervan overtuigd is dat uitwisseling en dialoog ervoor kan zorgen dat men in de juiste richting stappen blijft zetten.

Nr. 4/2 van de agenda

ERSV provincie Antwerpen. Jaarrekening 2018. Kennisname.
Verslag van de deputatie

(inlassen 50)

Kennis wordt genomen.

Financiën

Nr. 4/8 van de agenda

Goedkeuring door Vlaanderen van de jaarrekeningen 2018. Kennisname.

Kennis wordt genomen.**Landbouw**

De heer GYS komt tussen aangaande de toekomstvisie voor het Proefbedrijf Plumveehouderij en de Hooibeekhoeve. Spreker verwijst naar de raden van bestuur en de raadscommissies waar de werking van deze bedrijven steeds wordt weergegeven als afgebakende gehelen met een individuele werking – altijd los van elkaar. Om deze reden vraagt de heer Gys naar de mogelijkheid tot consolidatie van deze proefcentra en landbouwonderzoekscentra voor een gezondere financiële toestand en een mogelijke rol voor de landbouwsector om financieel bij te springen? Los van de hoge personeelskosten en jaarlijkse dotaties lijkt me het verdere onderzoek hierin zeker al de moeite waard.

Bijkomend belicht de heer Gys de verwevenheid tussen natuur en landbouw. Landbouw kan niet functioneren zonder een groot groenblauw netwerk en een sterke biodiversiteit. Andersom heeft de landbouwsector als grote open-ruimte gebruiker een enorme impact door hun activiteiten op onze biodiversiteit en kwaliteit van oppervlaktewater en grondwaterniveaus en degelijke. Samenwerking is hier dus essentieel. Spreker stelt nog de volgende bijkomende vragen: wat gebeurt er juist met de informatie en kennis die wij opdoen binnen onze onderzoeksbedrijven; binnen vergunningsdossiers worden de studies van onze onderzoeksbedrijven aangehaald, in welke mate worden deze resultaten getoetst/ afgestemd met de bestaande Vlaamse spelers welke de adviesinstanties zijn die vastliggen om vergunningen af te leveren; hoe verloopt deze samenwerking?

De heer CLAESSEN komt tussen betreffende gebrek aan geschikte wijnbouwgrond. Spreker verwijst hiervoor naar de populariteit van wijnbouw in heel België. Zo telt Vlaanderen momenteel een 130-tal wijnbouwers. Met slechts 18 hectare aan wijngaarden hinkt de provincie Antwerpen opvallend achterop. De wijnproductie ligt ook beduidend lager in de provincie Antwerpen. Spreker stelt dat de oorzaak wellicht deels ligt aan plaatsgebrek of de grondsamenstelling. Een andere reden kan zijn dat we in onze provincie een pionier nodig hebben om het enthousiasme wat aan te wakkeren. Hoewel wat betreft wijnbouw er geen investeringen te vinden zijn in de begroting, meent de heer Claessen dat het investeren of aanmoedigen van wijnbouw een belangrijke rol weggelegd kan zijn voor de provincie. Hij stelt dan ook volgende vragen: heeft de provincie ruimte in hun budget om in die regio geschikte wijnbouwgrond aan te kopen; welke initiatieven neemt de provincie om wijnbouw in onze provincie aan te moedigen; komt een nieuwe wijnboer in aanmerking voor provinciale opstartsteun?

Mevrouw BAKELANTS komt tussen aangaande de stand van zaken rond projecten van stadslandbouw. Ze acht het een opportuniteit voor de provincie om gemeenten te ondersteunen bij stadslandbouw. Lokale besturen zijn immers op zoek naar manieren om de open ruimten groen en multifunctioneel in te vullen. Mevrouw Bakelants vraagt dan ook een stand van zaken over de verschillende initiatieven rond stadslandbouw en gemeenten ook financieel ondersteund worden bij het uitwerken van een specifiek project? Ze verwijst naar een onderzoek door de dienst Landbouw in samenwerking met een Zweedse partner om het Zweedse model van "Stadsbrukken" toe te passen in Vlaanderen, een model dat zich voornamelijk richt op de professionele stadslandbouw. Mevrouw Bakelants vraagt hier eveneens een stand van zaken?

De heer CALUWÉ antwoordt dat de proefcentra, de Hooibeekhoeve en het Proefbedrijf Pluimveehouderij reeds sinds 2015 samenwerken via AGHRANT. Initieel rond Europese projecten, maar omwille van het succes nu ook structureel. Hij hoopt de samenwerking nog verder door te trekken. Wat betreft de onderzoeksresultaten worden deze effectief gebruikt om het beleid mee te sturen. Zo heeft de provincie recent zelf het initiatief genomen, om met betrekking tot het gebruik van water in de melkvee een goede dialoog op te zetten met de Vlaamse administratie.

Wat betreft de wijnbouw antwoordt de gedeputeerde dat de provincie geen gronden opkoopt om vervolgens ter beschikking te stellen voor één van de landbouwsectoren. We prijzen de consumptie wel aan, zo is de wijn van de Kapittelberg van Herselt opgenomen in onze manden van hoeve- en streekproducten.

De gedeputeerde bevestigt de tussenkomst van mevrouw Bakelants en stelt dat de provincie sinds vorige legislatuur gestart is met projecten rond stadslandbouw. Dit resulteerde in de keuzewijzer 'Eetbaar groen', een samenwerking met de universiteit Antwerpen. Om deze keuzewijzer in de praktijk toe te passen is momenteel een project in afwachting van een erkenning. Bij een erkenning kunnen gemeenten dan een bijdrage in de kosten krijgen. Wat betreft de gesprekken met de Zweedse partner rond het model van de 'stadsbruggen', zijn we gestuit op een te krappe deadline om mee in het project te stappen. De gedeputeerde hoopt op nieuwe opportuniteiten in de toekomst om een internationaal project op te starten. Tot slot is de dienst Landbouw betrokken bij de opstart van een voedsellandschap in Zwijndrecht en bereid de VLM een oproep van voedsellandschappen voor. We bekijken of we hier op enige wijze kunnen participeren.

De heer DE QUICK vraagt of er in de keuzewijzer 'Eetbaar groen' ook gebruik wordt gemaakt van voedselbossen. Zo ja, kan dit gekoppeld worden aan de aanplanting van bossen, zodat er van twee budgetten gebruik kan maken om bossen aan te planten.

De heer CALUWÉ stelt dat hij graag bomen wil planten als hij ze kan opeten.

Nr. 4/3 van de agenda

APB Hooibeekhoeve. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten 2020.
Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 52)

Goedgekeurd met 23 stemmen ja, bij 4 stemmen nee en 6 onthoudingen.

Stemming nr. 8.

(inlassen 53)

Nr. 4/4 van de agenda

EVAp Proefbedrijf Pluimveehouderij vzw. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten 2020. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 54)

Goedgekeurd met 23 stemmen ja, bij 4 stemmen nee en 6

onthoudingen.

Stemming nr. 9.

(inlassen 55)

Innovatie

De heer SOHIER komt tussen met betrekking tot alternatieve energie en verwijst hiervoor naar het regeerprogramma van Vlaanderen. Spreker citeert "wij investeren in dit verband ook verder in onderzoek naar duurzame en hernieuwbare energie. We hebben hierbij de ambitie om Europese koploper te worden in onder meer waterstof." De heer Sohier beaamt de goede intenties, doch als waterstof als energiedrager gewonnen wordt uit groene energie.

Doorheen bijna heel België liggen pijplijnen waardoor waterstof getransporteerd wordt. Die kunnen ook voor groene waterstof gebruikt worden, zelfs de aardgasleidingen kunnen daarvoor aangewend worden. Daarnaast beschikken wij over veel kennis op het vlak van waterstof en veel technologisch potentieel. Aan elke universiteit in België zijn er experts die onderzoek doen op één of ander aspect van de waterstofpiste. De aanwezigheid van een wereldhaven én van een bestaand, uitzonderlijk uitgebreid netwerk voor transport van waterstof in België geeft nog een extra boost om zich op dat terrein te begeven.

Natuurlijk zijn investeringen nodig om van start te kunnen gaan met de nieuwe manier van energiewinning en de omslag naar waterstoftechnologie. Waarom zouden we als provincie niet het voortouw nemen, ambitieus zijn op het vlak van investeringen in infrastructuur om een netwerk van tankstations voor waterstof aan te leggen zodat er meer voertuigen op waterstof zouden kunnen rijden, te beginnen met het openbaar vervoer. De heer Sohier roept dan ook op om als ambitieuze Provincie Antwerpen hier het voortouw in te nemen.

De heer CALUWÉ antwoordt dat de provincie Antwerpen inderdaad erg gelooft in waterstof als energiebron. De provincie heeft dan ook in het verleden een belangrijke bijdrage geleverd om waterstof op de kaart te zetten. Het ideaal is natuurlijk groene waterstof, maar de gedeputeerde hoopt dat de start met grijze waterstof de overgang naar groene waterstof makkelijker zal maken. Ook in de VN Delta bestaat de gezamenlijke overtuiging om waterstof te promoten en binnen onze administratie, meer bepaald in het Beleidsplan Ruimte wordt dit ook uitdrukkelijk meegenomen.

Mevrouw BAKELANTS komt tussen met betrekking tot het Havencentrum. Ze verwijst naar de komst van het nieuwe Havenbelevingscentrum in 2024 en de huidige locatie die moeilijk te bereiken is met het openbaar vervoer. Ze vraagt dan ook of de provincie tot 2024 geen middelen kan vrijmaken om scholen te steunen door een tussenkomst in het busvervoer.

De heer CALUWÉ erkent de problematiek en dankt mevrouw Bakelants voor haar vraag. In het verleden werden er dergelijke middelen voorzien in het kader van het project Jonge Haven. Momenteel wordt er samen met de stad Antwerpen bekeken hoe dit de komende jaren kan worden verdergezet. De problematiek rond de bereikbaarheid is ook een van de redenen waarom het Havencentrum tegen het einde van de legislatuur zal verhuizen naar een locatie dicht bij Antwerpen. De heer Caluwé kan nog geen antwoord geven, aangezien er nog volop wordt bekeken hoe we ondertussen de bereikbaarheid en de betaalbaarheid hiervan kunnen organiseren.

De heer VANDENDRIESSCHE licht kort de onthouding van zijn fractie toe. Allereerst wenst zijn fractie hun appreciatie uit te drukken over de manier waarop de directeur het hele Havencentrum een nieuwe dynamiek heeft gegeven, maar drukken toch enige bezorgdheid uit rond de budgetten en alle projecten die nog op stapel staan.

Nr. 4/1 van de agenda

APB Havencentrum. Meerjarenplan 2020-2025 en Kredieten 2020.
Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 56)

Goedgekeurd met 27 stemmen ja, bij 5 onthoudingen.

Stemming nr. 10.

(inlassen 57)

De VOORZITTER noteert dat een bijkomende ja-stem genoteerd mag worden voor mevrouw François.

Provinciale overheid

Nr. 0/1 van de agenda

Meerjarenplan 2020-2025. Advies van het Rekenhof. Kennisname.
Verslag van de deputatie

(inlassen 58)

Kennis wordt genomen.

Nr. 0/2 van de agenda

Meerjarenplan 2020-2025. Vaststelling.
Verslag van de deputatie

(inlassen 59)

Goedgekeurd met 20 stemmen ja, bij 6 stemmen nee en 7 onthoudingen.

Stemming nr. 11.

(inlassen 60)

De gedeputeerde LEMMENS rondt de budgetbesprekingen af met een dankwoord.

De VOORZITTER sluit de vergadering om 18.01 uur.